

2020-06-30

R E M I S S V A R

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

FI Dnr 20-8246
(Anges alltid vid svar)

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

fi.remissvar@regeringskansliet.se och
fi.fma.v@regeringskansliet.se

Nya kapitaltäckningsregler för värdepappersbolag (SOU 2020:12) Fi2020/00993/V

Inledning

Finansinspektionen (FI) tillstyrker i huvudsak utredningens förslag. Utredningens uppdrag har varit att föreslå de lagändringar som krävs för att genomföra EU:s nya kapitaltäckningsregler för värdepappersbolag i svensk lag. Utredningen har valt att lägga ett förslag som är direktivnära. FI bedömer att detta är rätt ansats. FI bedömer dessutom att utredningens tolkning av direktivet i huvudsak är korrekt. Förslagen framstår därför som till övervägande del väl avvägda och utformade.

FI har synpunkter i ett fåtal frågor, vilka redovisas nedan. De rör dels en fråga om utformningen av regelverket avseende värdepappersbolag som enligt tillsynsförordningen¹ är kreditinstitut, dels konsekvenserna av förslaget för FI. Avslutningsvis framförs lagtekniska synpunkter på några föreslagna bestämmelser.

Ändringar av tillämpningsområdet i tillsynsförordningen och kapitaltäckningsdirektivet (avsnitt 5.5)

FI tillstyrker förslaget att en ny bestämmelse tas in i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, LV, om att värdepappersbolag som uppfyller kriterierna i artikel 4.1 b) i tillsynsförordningen ska söka tillstånd som *värdepappersinriktat kreditinstitut*, vilket innebär att de ska tillämpa tillsynsförordningen och de regler som följer av kapitaltäckningsdirektivet².

FI vill dock peka på vissa otydligheter som följer av den nya bestämmelsen och av föreslagna ändringar av vissa definitioner i LV. FI:s tolkning av de föreslagna definitionerna av *kreditinstitut* och *värdepappersbolag* är att bolag som uppfyller

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

kriterierna i artikel 4.1 b)³ i tillsynsförordningen är att anse som både kreditinstitut och värdepappersbolag i LV. Detta kan leda till att vissa tillämpnings- och tolkningssvårigheter uppstår, vilket kan illustreras genom den föreslagna definitionen av kapitalbas i 1 kap. 5 § LV. Enligt föreslagen ordalydelse ska alla värdepappersbolag *utom* de med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 LV, eller de som ska tillämpa tillsynsförordningen enligt artikel 1.2 i värdepappersbolagsförordningen⁴ eller efter beslut av FI⁵, ha en kapitalbas i enlighet med artikel 9 i värdepappersbolagsförordningen (övriga enligt artikel 72 i tillsynsförordningen). Detta kan läsas som att även värdepappersinriktade kreditinstitut ska ha en kapitalbas enligt artikel 9 i värdepappersbolagsförordningen istället för enligt tillsynsförordningen. Även om det visserligen tydligt framgår av tillsynsförordningen att denna ska tillämpas av värdepappersinriktade kreditinstitut, så lämnas utrymme för missförstånd i LV.

Det kan även i andra fall uppstå frågor om vilken av tillsynsförordningen respektive värdepappersbolagsförordningen som ska tillämpas på grund av hur definitionerna är utformade. Det är inte, enligt FI:s bedömning, helt tydligt vad som gäller innan den tidpunkt då värdepappersbolag som uppfyller kriterierna i artikel 4.1 b) i tillsynsförordningen måste ansöka om auktorisation som värdepappersinriktat kreditinstitut, efter denna tidpunkt men innan tillstånd har beviljats, samt tiden mellan att bolagen inte längre uppfyller kriterierna och tillstånd har återkallats.

Att värdepappersinriktade kreditinstitut ska tillämpa tillsynsförordningen bör enligt FI:s bedömning förtydligas i det fortsatta lagstiftningsarbetet. Med detta sagt kan dock FI konstatera att det idag inte finns något svenskt värdepappersbolag som uppfyller kriterierna för värdepappersinriktade kreditinstitut.

Konsekvensanalys – Konsekvenser för staten (avsnitt 14.4)

Utredaren bedömer att merkostnaden som förslagen kan medföra för FI huvudsakligen bör rymmas inom befintliga ramar och hanteras genom omprioriteringar av befintliga resurser.

FI anser att denna bedömning bygger på en underskattning av kostnaderna. Även om det finns likheter mellan de föreslagna reglerna och de regler som redan finns för banker och vissa värdepappersbolag så finns det betydande skillnader på detaljnivå. De nya reglerna kommer med stor sannolikhet att innebära en ökning av FI:s arbetsuppgifter som inte är marginell. Detta gäller framför allt tillsynen, dels på grund av att de nya reglerna innebär nya och omfattande beräkningar av kapitalbaskravet samt nya och utökade rapporterings- och tillsynsskyldigheter,

³ Företag vars verksamhet består av handel för egen räkning, garantiverksamhet för finansiella instrument eller placering av finansiella instrument med ett fast åtagande och vars konsoliderade tillgångar, individuellt eller gruppvis för motsvarande företag, överstiger 30 miljarder euro, med vissa undantag.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014.

⁵ Enligt artikel 1.5 i värdepappersförordningen eller artikel 5 i värdepappersbolagsdirektivet (jfr 1 kap. 5 a –5 b §§ lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag).

dels eftersom FI förlorar den internt kompetensmässiga stordriftsfördelen av att både kreditinstitut och värdepappersbolag idag omfattas av samma regelverk. Det är inte bara fråga om engångsinsatser utan kommer att kräva resurser över tid.

Lagtekniska synpunkter

Förslaget till ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (avsnitt 5.5 och 15.1)

I 2 kap.1 c § andra stycket 2 LV regleras när ansökan om tillstånd som värdepappersinriktat kreditinstitut ska göras, i de fall kriterierna uppfylls på gruppnivå. Den föreslagna bestämmelsen genomför den nya artikeln 8 a b) i kapitaltäckningsdirektivet (se artikel 62.6 i värdepappersbolagsdirektivet⁶).

Vid jämförelse mellan den föreslagna bestämmelsen och den som ska genomföras saknas, enligt FI:s bedömning, det kriterium som anger att bara bolag vars enskilda samlade tillgångar *understiger* 30 miljarder euro ska beaktas i fråga om tröskelvärdet har uppnåtts på konsoliderad nivå. FI anser att det är ett väsentligt kriterium som bör framgå direkt av lagtexten.

Förslaget till ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

Kraven på gruppnivå (avsnitt 7.4.2 och 15.2)

Utredarens förslag på nya 3 kap. 6 § och ändringarna i 10 kap. 2 § 1 i lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag (tillsynslagen) genomför artikel 52 i värdepappersbolagsdirektivet.

En bestämmelse motsvarande den föreslagna bestämmelsen i 3 kap. 6 § tillsynslagen finns för närvarande i 3 kap. 5 § samma lag. I LV görs vissa hänvisningar till 3 kap. 5 § tillsynslagen. Dessa hänvisningar bör uppdateras och istället hänvisa till 3 kap. 6 § tillsynslagen. Det rör framför allt 3 kap. 2 § andra stycket samt 24 kap. 3 § tredje stycket och 24 kap. 7 § första stycket 3 LV. Det kan även finnas skäl att lägga till en definition av *värdepappersinriktat holdingföretag* i 1 kap. LV. Eventuellt kan även 8 b kap. 2 § behöva justeras med anledning av värdepappersbolagsdirektivet.

Tillsynsansvarig på myndighetsnivå (avsnitt 9.3.5 och 15.2)

I 4 kap. 1 § första stycket 7 a) lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag regleras vissa förutsättningar för när FI ska vara tillsynsansvarig myndighet på gruppnivå. Syftet är att genomföra artikel 46.3 i värdepappersbolagsdirektivet.

FI:s bedömning är att den föreslagna skrivningen inte överensstämmer med direktivet och därför behöver revideras. FI uppfattar den föreslagna lagbestämmelsen som att FI ska vara ansvarig myndighet på gruppnivå när ett värdepappersinriktat holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag är moderbolag till ett svenskt värdepappersbolag, men inte till något annat motsvarande bolag inom EES. FI:s tolkning av artikel 46.3 är dock att FI ska vara behörig myndighet på gruppnivå när ett värdepappersinriktat holdingföretag eller

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU.

ett blandat finansiellt holdingföretag etablerat i Sverige är moderbolag till ett svenskt värdepappersbolag och till minst ett annat motsvarande bolag inom EES. Detta synes stämma överens med utredarens egen tolkning enligt s. 226. FI anser därför att den föreslagna bestämmelsen bör justeras så att den stämmer överens med värdepappersbolagsdirektivet.

FINANSINSPEKTIONEN

Erik Thedéen
Generaldirektör

Kristina Wollter
Jurist
08-408 985 28